

Protestocuların betonla beden bulmuş halleri

Fransız sanatçı Ugo Schiavi'nin The PILL Galerisi'nde açtığı 'Uprising' adlı sergisi, 27 Mayıs'a kadar görülebilecek. Sanatçı Schiavi'nin birçok ülkede tanıklık ettiği protestolardan esinlenerek ürettiği eserlerde toplumsal bellek dikkat çekiyor.

Bazı sanat eserleri vardır; onları anlayabilmek için ille de bir kılavuza ihtiyaç duymazsınız. Fransız sanatçı Ugo Schiavi'nin The PILL galerisinde, 13 Nisan'dan 27 Mayıs'a kadar sergileyeceği eserlerini anlamak için de bir kitapçıya ihtiyacınız yok! Farklı ülkelerdeki protestolara şahit olmuş meydanlara giden sanatçı, göstericilerin heykellere tırmanma anlarını beton heykellere dönüştürerek gereken mesajı veriyor.

Schiavi daha önce İstanbul'u kısa süreli olarak birkaç kez ziyaret etmiş ve şehrin kendine has dinamiği hayli dikkatini çekmiş. Eski ile yeninin birbirinden ayrı düşünülemez bir bütün olarak istisnai birlikteliği bir kez daha kendisini buraya çekmiş ve Balat'ta bulunan THE PILL galerisinde ilk sergisini açmış. 'Uprising' (İsyan) isimli sergisinde sanatçı, sosyal olaylar sırasında meydanlardaki heykellerin üzerine tırmanan göstericileri betimleyen heykellerini sergiliyor.

Sergiyi 'Diriliş' teması etrafında şekillendiren sanatçı, Haliç kıyısı civarında dolaşarak, buralarda terk edilmeye yüz tutmuş, yapılaşmanın dışında kalmış alanlardan yüzey kesitleri alarak bunları sergi mekanına taşımış. Asfalt veya betonla kaplanmış ya da çer çöpün gelişigüzel atılmasıyla üzeri kapanan toprak yüzeyin, zamanla kendi alanını nasıl geri kazandığını gösteren üç yerleştirme, zamanla yüzeyde oluşan yarıklardan fışkıran birçok yabancı bitkiyi de üzerinde barındırıyor. Plansız yerleşim, yaşam alanının ve çevresinin kullanım biçimi, mimari estetik ve şehircilik bilinci gibi konuları da irdeleyen bu yerleştirmelerin fiyatlandırması da Balat, Eyüp ve Alibeyköy'den alınan yüzey kesitlerinin fiyatları, bu bölgelerdeki arsa fiyatlarıyla belirlenmiş.

'STÜDYOM BİR SAVAŞ ALANI, BEN DE BİR SAVAŞÇIYIM'

Gerçekten sanatçı mı doğuluyor?

Bu konuda çok net bir şey söyleyemem tabii ama ben sanatla ilgili bir şeyler yapmak istediğimi anladığımda lisedeydim. Okula gitmemin tek sebebi sanat sınıfıydı, zaten diğer tüm derslerde çok kötü bir öğrenciydim. Sadece diploma alıp sanat okuluna gidebilmek için liseyi okudum diyebilirim.

Yani bir anda lisedeyken mi yetenekli olduğunuzu anladınız, gökten inmiş bir vahiy gibi?

Aslında tam anlamıyla öyle olmadı tabii, daha öncesinde devamlı resim yapıyordum. Elim çizmeye alıştı artık liseye geldiğimde. Zaten isteğimden oluşmadı bu arzum, sanata ihtiyacım vardı. Benim için nefes almak gibi bir şey! İnsanlar nasıl beslenmek için yemek yiyorlarsa ben de sanat yapıyorum. Önce tamamen kendim için.

Her sanatçı olan kendisini geçindirebilecek parayı kazanamıyor, ismini bu kadar duyuramıyor, dünyanın her yerinde sergi açamıyor. Genelde karınlarını doyurabilmek için bayağı savaş veriyorlar. Siz nasıl oldu da isminizi duyurabildiniz?

Evet, sanatçıların yaşadığı pek çok zorluk var üstesinden gelmeleri gereken; açlık da buna dahil. Aslında sanat okulundayken sanatla zor para kazanabileceğim için tam kararımı vermemiştim; neyse ki doğru zamanda doğru insanlarla tanıştım, yeteneğimi gördüler ve buraya kadar gelebildim. Ama öncesinde sadece para kazanabilmek için ucuz işler de yaptım tabii. Bu da benim daha çok gelişebilmemi sağladı.

Halbuki daha 30 yaşında bile değilsiniz, bu konuda bayağı şanslısınız demek! Peki, heykeltıraş olmaya nasıl karar verdiniz?

Bu daha çok bendeki enerjiyle ilgili bir şey. Stüdyom tam bir savaş alanı ve ben her gün orada savaşıyorum. İçimdeki enerjiyi o şekilde dışarı atıyorum. Yani bu gezegendeki rolüm bu ve ben hayat verdiklerimle devamlı mücadele ediyorum. Bir parça kağıt, kanvas ya da tuval benim için yeterli değildi, tüm bedenimi kullanabileceğim bir şey yapmalıydım.

BİR TÜR ÇAĞDAŞ ARKEOLOJİ

Betondan heykeller sergiliyorsunuz. Heykel yapmak için çimento, beton, demir gibi malzemeler kullanmak nereden aklınıza geldi? Bu ilk kez yaptığınız bir şey mi?

İlk kez bu sergi için böyle bir şey yaptım. Beton benim için bir kanıt gibi... Yaptığım bütün heykeller şehirlerden ve vandalizmden parçalar içeriyor. Bir tür yeni arkeoloji gibi.

Honore de Balzac, Le Père Goriot 1835

Vandalizm her ne kadar kulağa kötü gelse de burada anlatmak istediğiniz vandallık aslında iyi niyetlerle yapılan bir hareket...

Kesinlikle. Şehirlerle çalışıyorum ben, dışarıda ve etrafımdaki her şeyle çalışıyorum. Yani gördüklerimle çalışıyorum.

Ve şehirlerde gördüğümüz şey tamamen beton yığınları...

Aynen öyle, bu yüzden bu malzeme de kanıttır benim için. Geleceği görebilecek bir kanıt. Dolayısıyla elbette beton doğru bir malzemeydi benim için.

Her sanat eserinin bir hikayesi olmak zorunda değil ama olduğunda da insanların sanatı okuması daha da kolaylaşıyor. Bu anlamda sizinkilerin ilginç bir hikayesi var ve bu hikaye sayesinde ziyaretçiler yaptıklarını kolaylıkla içlerinde tercüme edebiliyorlar. Biraz bu hikayeden bahsedelim!

İlginçtir, dünyanın genelinde bir isyan yaşanıyor sanki. Bir şeyleri protesto edenler, seslerini duyurmaya çalışanlar, ayaklananlar, gösteriler... Tüm bunlar beni büyülüyor; özellikle eskiyle yeninin bir araya gelişi ve yeni bir bütün oluşturması beni inanılmaz etkiliyor. İnsanların protestolarda meydanlarda toplanması ve oralarda bulunan heykellere tırmanmaları, pankartlarını asmaya çalışmaları, heykelleri kullanarak bir şeyler yapmaya çalışmaları gerçekten büyüleyici. Taşla canlının bir dansı gibi... Eserlerime de bunu yansıtmaya çalıştım. Eski heykeller ve yeni dünya düzenine ayak uydurmaya çalışan insanlar. İnanılmaz bir uyum bu, gerçekten de çok güzel! Dediğim gibi bir tür yeni, çağdaş arkeoloji bu!

Kompozisyonları hayal ederek mi oluşturduunuz, yoksa fotoğraf mı kullandınız?

Mesela şurada gördüğünüz çok eski ve ünlü bir heykelin kafasını kullanarak yaptığım bir çalışma var. Fransa'da çok eskiden olan isyanları aklıma getirerek yaptım bu çalışmayı. Sonuçta Fransa'da daima bir protesto vardır.

DOĞANIN İSTİLASI VE ALTIN ARAYICILARI

Peki bu yerdekiler nedir?

Bunları aslında burada, İstanbul'da yaptım. Bu parçaları gerçekten de kamu alanından aldık. Kimsenin gitmediği, bakmadığı, dikkat bile etmediği yerlerden; terk edilmiş kaldırımları, asfaltı keserek aldık. Çağdaş arkeolojiden bahsetmiştim ya, dünyadan bir metrekarelik 3 tane toprak parçası topladık yani.

Üzerindeki bitkilerle, hatta çöplerle birlikte aldığınız bu parçalarla, önünde sonunda doğanın betonu istila edeceğini mi anlatmaya çalıştınız?

Kesinlikle. Bu tip terk edilmiş yerlerde bitkilerin bile yaşayamayacağını düşünürsünüz ama doğa her şartta varlığını sürdürüyor işte. Ölü bir malzemenin üzerinde yaşayan bitkiler türeyebiliyor. Bu da heykellere tırmanan insanlarla aynı durum aslında... Bu yüzden yeşilliklerin içinde kırık camlar, şişe kapakları var. Zaman istediği kadar geçerse geçsin, bunlar her zaman var olacak!

Altın maske Altın maske

Peki, şu altın kaplama kurşun maskelerden de bahsedelim biraz.

Bu maskelerin hikayesi gerçekten çok güzel bence. Kolombiya'nın başkenti Bogotá'da bana göre dünyanın en güzel müzelerinden biri olan 'altın müzesi' var; kadim zamanlardan gelen altının hikayesini anlatıyor. Oradayken sokakta yaşayan, para kazanmak için minik heykeller yapan Javier isimli bir adamla tanışmıştım; yüzünü kullanarak bir maske yapmak için ondan izin aldım. Bu maskeleri de altın arayıcılarına ithafen yaptım. Sonuçta Javier de para kazanmak için yaptığı o heykellerle, altın arayan adamlara benziyordu. Kurşun kullanmamın sebebi de, kurşunun altının yumuşaklığına ve formuna sahip olması... Simyacılara gibi kurşunu altına çevirmeyi denedim. Kurşun insan sağlığına çok zararlı olan bir materyal...

Press Review

Gazete Duvar, Seran Vreskala, April 2017

Maskelerin birinde altın bir diş kullanmışsınız.

Eski zamanlarda insanlar paralarını saklayabilmek için, ağızlarına altından diş yaptırıyorlarmış. Bununla o zor zamanları anlatmak istedim.

UGO SCHIAVI

1987 doğumlu sanatçı prestijli Villa Arson okulundan mezun olduktan sonra Dos Mares (Bogota, Kolombiya), Villa Garikula (Tiflis, Gürcistan) ve Cite internationale des Arts (Paris, Fransa) gibi rezidanslara kabul edildi. ABD, İrlanda, Kolombiya ve Fransa gibi birçok ülkede sergiler açan Schiavi son olarak Emerige Ödülü için son elemeye kalan isimler arasındaydı. Sanatçı yaşamını ve çalışmalarını Marsilya'da sürdürüyor.